



ARŞİV DÜNYASI

Cilt: 6 - Sayı: 1



EDİTÖRDEN

Antik çağlardan beri gerek kurumsal bir yapıya sahip organizasyon gerekse zaman içerisinde bireyler ve şirketlerin yapmış oldukları faaliyetlerin çıktılarını birtakım amaçlar için sakladıkları/korudukları bilinmektedir. Bunun altında yatan temel neden olarak; organizasyonel yapının sürekliliğinin sağlanması, bu sürekliliğin gerçekleştirilen faaliyetlere bağlı olması ve bu faaliyetlerin mali, hukuki, idari ve tarihi ayrıntılarına, istenildiğinde eksiksiz bir biçimde ulaşma isteği gösterilebilir. Organizasyonun türüne bakılmadan, bu faaliyetlerin çok uzun süreler boyunca kesintili veya kesintisiz olarak sürdüğü düşünüldüğünde, zaman içerisinde bir yığın haline dönüşen materyallerin/belgelerin sistematik olarak yönetilmesi (düzenlenmesi, seçilmesi, ayıklanması, imhası vb.) ve bunun hangi koşullara göre yapılacağı önem arz etmektedir.

Peki, çok fazla sayıda olmasının yanında çeşitli özelliklerinden ötürü önem arz eden belgeler, nasıl bir anlayış/ilke ile yönetilmelidir?

Çeşitli faaliyetler sonucunda kendiliğinden oluşan tüm belgelerin, bir düzen olmadan, uzun yıllar boyunca saklandığını; belirli bir yığın haline dönüştükten sonra ihtiyaç duyulduğunda, istenilen bilgiyi/belgeyi bulma konusunda büyük problemlere yol açtığını/açacağını ve bunların yanında doğal şartlardan ötürü saklama ortamında bulunan belgelerin deformasyona (örneğin belgenin üzerindeki mürekkeplerin erimesi) uğrayabileceği düşünüldüğünde, bu yığınların detaylı bir analizden geçirilerek; öncelikle hangi belgelerin saklanması gerektiğine karar verilmesi, ardından saklama ortamında nasıl bir sınıflandırmaya tabi tutulacağı, bunların ne kadar süre ile saklanması gerektiği ve hangilerinin ne şartlarda imha edileceğine yönelik olarak karar verilmesini sağlayan politika ve ilkelere ihtiyaç duyulmaktadır. İşte bu politika ve ilkeler bütünü Arşiv Yönetimi Bilimi altında toplanmaktadır.

Teknoloji çağı ile birlikte her geçen yıl kendini yenileyen ve ilerleyen bilgi ve iletişim teknolojileri, arşivlerin/arşiv belgelerinin de yukarıda sayılan özellikler bağlamında yönetsel bağlamda yeniden organize edilmesini gerektirmektedir. Kurumsal ve ulusal hafızanın sürekliliğinin sağlanması ve gelecek kuşaklara olduğu gibi tarafsız ve güvenilir olarak sunulması, günümüzde disiplinlerarası bir ortak çalışma prensibini gerektirmektedir.

Bu prensip ile yenilenen dergimizde arşiv yönetimini bilişim sistemleri ile birleştiren, nesnelerin interneti, büyük veri, yapay zeka ve makine öğrenmesi gibi teknolojileri alana entegre eden araştırmacıları ve uygulayıcıları ortak bir paydada bilimsel bilgi üretimine katkıda bulunmayı temel hedef ve vizyon haline dönüştüren aynı zamanda arşiv biliminin tarih boyutunu da göz ardı etmeyen Arşiv Dünyası Dergisinin yenilenmiş 6. cilt 1. sayısını yayınlamaktayız. Aslında bu sayının 22. sayı olarak çıkması gerekiyordu ancak uluslararası yayıncılık kuralları gereği cilt sayı yöntemini belirleyerek dergimizi daha görünür hale

getirmek istediğimizden böyle bir karar aldık. Bundan sonra cilt sayı şeklinde çıkartmayı hedefliyoruz.

Arşiv Dünyası dergisi 1999 yılından beri yayınlanmaktadır. Arada bazı dönemler kesintiler yaşanmış olmasına rağmen yayın hayatına devam etmiştir. Bu sayıdan önce dergi sadece sayı numarası olarak ilerlemekteydi. Bu sayıdan itibaren cilt numarası da eklenmiştir. Dergimizin açıklamalar bölümünde hangi sayının hangi cilde tekabül ettiği ile ilgili bir açıklama yapacağız. Ayrıca 1999'dan beri dergimizin sayılarını dijital ortama taşımakla ilgili bir proje başlattık. Yakın zamanda Arşiv Dünyası'nın arşivini dergi park platformu üzerinden erişime açmayı hedefliyoruz.

Dergimizin eski sayılarını büyük bir özenle dijitalleştirip bize ulaştıran İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM) Kütüphane ve Dokümantasyon Müdürü Sayın Mustafa Birol ÜLKER'e ve değerli çalışma arkadaşlarına çok teşekkür ederiz. Bu süreçte kendilerinin çok desteklerini gördük.

Arşiv Dünyası Dergisi'ne geçmişte çok büyük emek vermiş meslek büyüklerimize şükranlarımızı sunuyoruz. Onların bu yola çıkarken hissettikleri heyecan ve coşkuyu bizler de yaşıyoruz. Ebediyete intikal etmiş Arşiv Dünyası emektarlarını rahmet ve saygı ile anıyoruz.

Özellikle bir önceki dönem editörlük görevini üstlenerek dergimize sağladığı katkılar için Prof. Dr. İshak KESKİN Hocamıza çok teşekkür ediyoruz. Aynı şekilde bir önceki dönem editör kurulunda görev alan Betül UYAN ATMACA, Yüksel BAYCAR ve Mustafa ŞENER'e de şükranlarımızı sunarız. Bu bayrak yarışında, ellerindeki bayrağı bizlere teslim ettiler.

Türk Arşivciler Derneği başkanımız Mehmet Akif TERZİ'ye ve tüm yönetim kuruluna da bir teşekkür borçluyuz. Çıktığımız bu yolda göstermiş oldukları teveccüh ve destekleri olmasaydı 6. cilt 1. sayısının vaktinde yetişmesi pek mümkün olamayacaktı.

Bu sayıyı çıkartmadan önce çok kısa bir zamanımız vardı ve dergimize güzel bir logo tasarımı yapılması konusunda araştırmalar yapmaya başlamıştık. Nihayetinde yeni sayımızda kullanmaya başladığımız logomuzun tasarımını yapan ve Avusturalya'dan bizlere ulaştıran Ana Estrada FERNANDEZ'e çok teşekkür ederiz.

Bu sayımızda editör ve yardımcı editörlerimizi güncelleyip hakem kurullarını yeniden düzenledik. Marmara Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü'nde Dr. Elif YILMAZ ŞENTÜRK, Bursa Teknik Üniversitesi'nden Öğretim Görevlisi Mehmet Oytun CİBAROĞLU ve Türk Arşivciler Derneği'nde Sinan ÇULUK editör yardımcılığı görevini ve Cumhurbaşkanlığı Arşivi'nden Mustafa ŞENER teknik sorumlu olarak yeni görevlerine başlamışlardır. Dergimizin 6. cilt 1. sayısının çıkarılmasında katkı sağladıkları için kendilerine çok teşekkür ederim.

Ayrıca bu sayının çıkarılmasında yoğun emek sarf eden Öğretim Görevlisi Mehmet Oytun CİBAROĞLU'na (tekrardan) ve Öğretim Görevlisi Özhan SAĞLIK'a ve diğer tüm editör kurulunda bulunan arkadaşlarımıza teşekkür ederim. Özellikle kendi tecrübe ve bilgisine sık

sık başvurduğum, her konuda fikir alışverişinde bulunmak konusunda hiç tereddüt etmediğim, yardımları ve yol göstericiliği ile bizlere ışık tutan, Prof. Dr. Fahrettin ÖZDEMİRCİ Hocamıza şükranlarımızı sunarım.

Ayrıca bu süreçte desteklerini esirgemeyen başta Marmara Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümünün değerli Hocalarına ve diğer meslektaşlarıma da çok teşekkür ederim. Aynı zamanda bana her türlü desteklerini sunan kıymetli aileme de çok teşekkür ederim.

Arşiv Dünyası Dergisinin yenilenmiş 6. cilt 1. sayısına katkı sağlayan yazarlarımıza ve değerli zamanlarını ayırarak kısa sürede makaleleri inceleyip, görüşlerini bizimle paylaşan hakemlerimize verdikleri destek ve sağladıkları katkı için teşekkür ediyorum.

Haziran ve Aralık aylarında olmak üzere yılda iki sayı olarak çıkan ve sadece elektronik ortamda yayımlanan, açık erişim yaklaşımını benimseyen Arşiv Dünyası Dergisi halen ulusal hakemli statüde olun dergimizin, önümüzdeki yıllarda çeşitli alan indeksleri ile birlikte TR Dizin'de de yayımlanması hedeflenmektedir.

Arşiv Dünyası Dergisinin bu 30 Haziran 2019 tarihinde yayınlanmıştır. Dergimizin bu sayısında 5 hakemli makale, 1 haber yer almaktadır. Sonraki sayılarımızda bu sayıları arttıracığımızı inanıyoruz.

Bundan sonraki sayılarımızda siz değerli araştırmacılarımızın, okurlarımızın, makale ve inceleme yazısı yazarak, tanıtım-değerlendirme yaparak ve haber ileterek katkı vermesi ile üretilen bilginin paylaşılması mesleğimizin gelişmesine katkı sağlayacaktır.

Saygılarımla

28.06.2019-İstanbul

Editör

Dr. Öğr. Üyesi

Bahattin YALÇINKAYA